

Breed beraad protestantse kerken
Secretariaat:
Drs. J.N. van de Poel
Saturnusstraat 915
3331 SM Zwijndrecht

**Aan de Minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
dr. R.H.A. Plasterk
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag**

Reactie op voornemen
intrekken Zondagswet

Zwijndrecht, 27 mei 2016

Geachte heer Plasterk,

Namens een aantal kerken die samen het Breed beraad protestantse kerken vormen (een platform van protestantse kerken met ongeveer 600.000 (doop)leden) berichten wij u het volgende.

In april van dit jaar hebt u via internetconsultatie een wetsvoorstel neergelegd waarin u het voornemen kenbaar maakt om de Zondagswet in te trekken. Namens de genoemde kerken willen wij u kenbaar maken dat wij grote bezwaren hebben tegen dit voorstel.

Het doel van de Zondagswet is onder meer het geven van "nadere voorschriften ter wegneming van beletselen voor de viering van en ter verzekering van de openbare rust op de Zondag en enige Christelijke feestdagen". De toenmalig regering beoogde met deze wet destijds "uitwendige beletselen voor de heiliging van de Zondag door haar onderdanen weg te nemen, en haar personeel tot die heiliging gelegenheid te geven door haar eigen werkzaamheden op die dag zoveel mogelijk te laten rusten."

Over de vraag of de Zondagswet voor dit doel voldoende bescherming biedt, is verschil van mening mogelijk. Maar het doel van de Zondagswet staat naar onze overtuiging ook anno 2016 nog wezenlijk overeind. Dit doel blijft van groot belang voor onze samenleving.

Dag om te vieren en te heiligen

Het belangrijkste argument voor de kerken is, dat de zondag de opstandingsdag van Jezus Christus is, die we elke zondag vieren en heiligen. Op grond van de Bijbel geloven we dat de door God gegeven zegen van de rustdag van groot nut is voor de samenleving. De zondag als collectieve rustdag is van wezenlijk belang om juist alle ruimte te geven voor de verkondiging van het Evangelie. Het intrekken van de Zondagswet en het verder prijsgeven van de zondag als wekelijkse rustdag is dan ook een keuze die (op den duur) alleen maar schade kan geven aan mens en samenleving.

Dag van openbare, gemeenschappelijke rust

Gelukkig hechten niet alleen christenen aan de zondagsrust. Ook in het algemeen blijft de bescherming van de openbare rust op zondag van belang. Zeer velen zijn ervan overtuigd

dat een vrije zondag bijdraagt aan het welzijn van de samenleving. De behoefte aan een dag van rust en bezinning en voor het familie- en gezinsleven wordt breed gedragen in de samenleving. Velen vinden het waardevol om te treden uit de dagelijkse sleur van het leven. De zondag is dan ook juist een belangrijke sociale waarborg. Het volcontinu doordraaien houdt geen mens vol. Één dag in de week om te rusten van het dagelijks werk, is tot welzijn van ieder mens. Tijdige rust is belangrijk om in de nieuwe week weer energie te hebben om het werk te doen. De geestelijke en lichamelijke gezondheid wordt erdoor bevorderd.

Dag van persoonlijke rust

Minder wettelijke bescherming voor de zondag betekent voorts dat er meer ruimte komt voor allerlei activiteiten op de zondagen. Ook de huidige Zondagswet laat hiervoor al meer ruimte dan gewenst is. Maar de wettelijke waarborgen geven wel aan dat openbare gemakkelijkheden en evenementen op zondagen beperkt moeten blijven.

Naarmate het gewoner wordt om op de zondagen allerlei activiteiten te ontplooiën, zullen er meer ambtenaren (en andere werknemers) min of meer gedwongen worden om te werken op de zondagen. Onder meer is hierbij te denken aan gemeenteamtens en mensen die noodzakelijk zijn voor de veiligheid van evenementen.

Deze verwachting wordt versterkt door het vervallen van de wettelijke bepaling over openbare arbeid in beroep of bedrijf.

Als kerken roepen we de regering op om zowel in wetgeving als beleid zondagsarbeid zoveel mogelijk te blijven tegengaan.

Dag voor ongestoorde kerkgang

Intrekking van de Zondagswet zal ook consequenties (kunnen) hebben voor de rust rond kerken tijdens de zondagse kerkdiensten.

U noemt in de toelichting van uw wetsvoorstel sport en ontspanning als verworvenheden die behouden moeten worden.

Mede gelet op de historie zou naar ons oordeel ook de ongestoorde kerkgang en de rust rond kerkgebouwen op zondagen onder de verworvenheden geschaard moeten worden. Het is belangrijk dat juist ongestoorde kerkgang op zondagen gewaarborgd wordt, zoals dit in artikel 2 van de Zondagswet is verankerd.

Wij vragen u als verantwoordelijk minister daarom om -als u onverhoopt zou besluiten om de Zondagswet in te trekken- in ieder geval de rust rond kerken te waarborgen.

U verwijst in de toelichting op het wetsvoorstel naar de artikelen 145 en 146 van het Wetboek van Strafrecht. Deze strafrechtelijke bepalingen bieden echter een veel minder vergaande waarborg tegen verstoren van de rust rond kerken dan de huidige Zondagswet. Het gaat in genoemde artikelen uitsluitend over het met "geweld of bedreiging van geweld" verstoren van kerkdiensten en over het "verwekken van wanorde of het maken van gedruis."

Innerlijk tegenstrijdig

In de toelichting op het wetsvoorstel benadrukt u het belang om de verworvenheden rond sportbeoefening of andere vormen van ontspanning te waarborgen.

In het wetsvoorstel zit hier een innerlijke tegenstrijdigheid.

Aan de ene kant wil de regering de regeling voor de zondagsrust en aanverwante feestdagen aan het gemeentebestuur overlaten. In de toelichting staat "dat het aan gemeentebesturen kan worden overgelaten om de balans te bepalen tussen de behoefte aan regulering van de zondagsrust en de vrijheid die burgers toekomt om zelf invulling te geven aan de tijdsbesteding op zondagen."

Aan de andere kant worden gemeentebesturen blijkbaar niet in staat geacht om eigen keuzes te maken rond deze sportbeoefening en andere vormen van ontspanning op zondag. Wij zien niet in waarom de gemeentebesturen ook niet *die* verantwoordelijkheid zouden kunnen dragen.

Wij achten die nieuwe bepaling in de Gemeentewet noch gewenst noch noodzakelijk.

Conclusie

In de toelichting op de Zondagswet schreef de toenmalige regering: "Nog steeds drukt -de Regering constateert dit met dankbaarheid- het Christendom zijn stempel op ons volksleven en dragen ook de Zondag en enige Christelijke feestdagen daarvan het merk." Als kerken zijn we ervan overtuigd dat het tot schade van onze samenleving zal zijn als dit stempel verder vervaagt.

Wij beschouwen uw wetsvoorstel als (opnieuw) een uiting van een vergaand proces van secularisatie, en het loslaten van de christelijke wortels van onze natie.

De kerken zijn ervan overtuigd dat er voldoende redenen zijn om de Zondagswet te laten bestaan en te handhaven.

We roepen u met klem op om het voorgenomen wetsvoorstel niet in te dienen bij de Staten-Generaal.

Wij wensen u, samen met de overige leden van de regering, van harte Gods zegen toe om met wijsheid ons land en volk te regeren.

Een afschrift van deze brief sturen wij naar de minister van Veiligheid en Justitie, mr. G.A. van der Steur.

Met vriendelijke groet,
Hoogachtend,

Het Breed beraad protestantse kerken,

Ds. F. Mulder
(voorzitter)

Drs. J.N. van de Poel
(secretaris)